

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора
Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Країнознавство

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини

спеціалізація _____

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«17» вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Коваленко Р.С., к.е.н. доц., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол від «9» серпня 2024 року, протокол № 2

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

Анна ЗАЙЦЕВА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Міжнародні економічні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

Олена ХАНОВА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від «17» вересня 2024 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“ ” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Країнознавство

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини

спеціалізація _____

вид дисципліни обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Коваленко Р.С., к.е.н. доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “26” серпня 2024 року, протокол № 1

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

Анна ЗАЙЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Міжнародні економічні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

Олена ХАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “28” серпня 2024 року, протокол № 16

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Країнознавство» складена відповідно до освітньо-професійних програм
«Міжнародні економічні відносини»,
 підготовки бакалавра
 за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета: формування розуміння сучасних тенденцій в управлінських, функціонально-галузевих, територіальних структурах та зовнішньоекономічних комплексах держав різних типів; формування вміння науково узагальнювати та обґрунтовувати фактичний матеріал.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:
 - ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
 - ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- формування наступних фахових компетентностей:
 - ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.
 - ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 9

1.4. Загальна кількість годин 270

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1,2-й	1,2-й
Лекції	
64 год.	36 год. 2 ауд + 10 дист (I) 4 ауд + 10 дист (II)
Практичні, семінарські заняття	
64 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
142 год.	244 год.
Індивідуальні завдання	
У т. ч. курсова робота 30 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Країни Європи (1 семестр)

Тема 1. Вступ до дисципліни: Мета та основні завдання курсу «Країнознавство». Джерела країнознавчої інформації. Методика роботи з картами і атласами.

Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу.

Тема 3. Східна Європа (Україна, Польща, Білорусь, Чехія, Словаччина, Угорщина, Молдова, Румунія, Болгарія, рф)

Тема 4. Північна Європа (Великобританія, Ірландія, Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва)

Тема 5. Західна Європа (Німеччина, Франція, Швейцарія, Австрія, Нідерланди, Бельгія, Люксембург, Ліхтенштейн)

Тема 6. Південна Європа (Італія, Іспанія, Португалія, Греція, Кіпр, Мальта, Словенія, Хорватія, Боснія, Чорногорія, Сербія, Македонія, Косово, Албанія)

Тема 7. Західна Азія (Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туреччина, Ізраїль, арабські країни) і Північна Африка (Єгипет, Судан, Лівія, Туніс, Алжир, Марокко)

Розділ 2. Країни Азії, Африки та Америки (2 семестр)

Тема 8. Центральна Азія (Казахстан, Узбекистан, Киргизія, Таджикистан, Туркменістан, Афганістан, Іран)

Тема 9. Східна Азія (Китай, Тайвань, Японія, Південна Корея, Північна Корея, Монголія)

Тема 10. Південна Азія (Пакистан, Індія, Непал, Бангладеш, Шрі-Ланка)

Тема 11. Південно-Східна Азія (М'янма, Таїланд, В'єтнам, Філіппіни, Індонезія, Малайзія, Сінгапур)

Тема 12. Північна Америка (Сполучені Штати Америки, Канада, Пуерто-Рико), Австралія та Океанія (Австралія, Нова Зеландія, Папуа–Нова Гвінея та інші)

Тема 13. Латинська Америка (Мексика, Гватемала, Куба, Гаїті, Ямайка та інші; Бразилія, Аргентина, Чилі, Уругвай, Андські країни)

Тема 14. Тропічна Африка (Нігерія, Гана, Сенегал, Камерун, Заїр, Ангола, Південно-Африканська республіка, Зімбабве, Ефіопія, Кенія, Уганда та інші)

У кожній темі лекційний матеріал містить таку інформацію:

а) Регіони: Склад і територія регіонів. Політико- та економіко-географічне положення. Природно-ресурсний потенціал. Загальна економіко-географічна характеристика.

Особливості культурно-історичного і соціально-економічного розвитку. Прогнози економічного зростання. Місце регіону у міжнародному поділі праці.

б) Країни: Формування території і населення. Геополітичне положення. Культурно-історичні особливості. Політична система. Особливості розселення населення, його побуту і поведінки. Природно-ресурсний потенціал. Сучасні соціально-економічні проблеми. Структура господарства і його міжнародна спеціалізація. Особливості розміщення господарства. Зовнішні економічні зв'язки. Економічні райони. Головні міста.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	СРС		л	п	лаб	інд	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Розділ 1. Країни Європи (1 семестр)														
Тема 1. Вступ до дисципліни	10	2	2			8	10	1						14
Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу	20	2	2			8	20	1						14
Тема 3. Східна Європа	20	6	6			8	20	2						16
Тема 4. Північна Європа	20	6	6			8	20	2						16
Тема 5. Західна Європа	20	6	6			8	20	2						16
Тема 6. Південна Європа	15	4	4			8	15	2						16
Тема 7. Західна Азія і Південна Африка	15	6	6			8	15	2						16
Разом за розділом 1	120	32	32			56	120	12						108
Розділ 2. Країни Азії, Африки та Америки (2 семестр)														
Тема 8. Центральна Азія	16	4	4			8	16	2						14
Тема 9. Східна Азія	16	4	4			8	16	2						14
Тема 10. Південна Азія	16	4	4			8	16	2						14
Тема 11. Південно-Східна Азія	16	6	6			8	16	2						14
Тема 12. Північна Америка, Австралія і Океанія	16	4	4			8	16	2						16
Тема 13. Латинська Америка	16	4	4			8	16	2						16
Тема 14. Тропічна Африка	24	6	6			8	24	2						18
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота	30					30	30							30
Разом за розділом 2	150	32	32			86	150	14						136
Усього годин	270	64	64			142	270	26						244

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Вступ до дисципліни:	2	
2	Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу	2	
3	Тема 3. Східна Європа	6	
4	Тема 4. Північна Європа	6	
5	Тема 5. Західна Європа	6	
6	Тема 6. Південна Європа	4	
7	Тема 7. Західна Азія і Північна Африка	6	
8	Тема 8. Центральна Азія	4	
9	Тема 9. Східна Азія	4	
10	Тема 10. Південна Азія	4	
11	Тема 11. Південно-Східна Азія	6	
12	Тема 12. Північна Америка, Австралія та Океанія	4	
13	Тема 13. Латинська Америка	4	
14	Тема 14. Тропічна Африка	6	
Разом:		64	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 1	8	14
2	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 2	8	14
3	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 3	8	16
4	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 4	8	16
5	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 5	8	16
6	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 6	8	16
7	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 7	8	16
8	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 8	8	14
9	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 9	8	14
10	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 10	8	14
11	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 11	8	14
12	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 12	8	16
13	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 13	8	16
14	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 14	8	18
15	Підготовка і написання курсової роботи	30	30
Разом:		142	244

6. Індивідуальні завдання

Курсова робота з країнознавства на тему «Соціально-економічна характеристика країни (на прикладі конкретної країни).

Об'єкт роботи — країна світу — обирається студентом за погодженням з викладачем. Робота оцінюється в межах поточного контролю.

Робота виконується по стандартному плану і повинна містити розділи:

1. Характерні особливості соціально-економічного розвитку країни (основні макроекономічні показники, фактори та динаміка економічного росту, стратегія економічного розвитку);

2. Аналіз сучасного стану економічного розвитку країни (особливості галузевої структури економіки, структура зовнішньої торгівлі, зовнішні інвестиції та заборгованість, конкурентоспроможність і міжнародне співробітництво);

3. Основні показники рівня та якості життя населення країни (доходи, структура споживання, природний рух і міграції, сімейна структура, аборти і розлучення, злочинність, вільний час, тощо).

Курсова робота виконується відповідно до методичних вказівок: Коваленко Р.С. Країнознавство : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа»; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. Р. С. Коваленко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 60 с..

7. Методи навчання

Методи навчання включають:

– методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, практичні роботи;

– методи стимулювання навчальної діяльності: навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні;

– методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, графічний, дистанційний.

8. Методи контролю

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студента з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді поточного (Оцінка виконаних практичних робіт в робочому зошиті за темами, поточний тестовий контроль, приймання курсових робіт за обраною тематикою) і підсумкового семестрового контролю (заліку, екзамену).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням засвоєння окремих розділів.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=671>, (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь).

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Тестові завдання – 40 б (20x2).

Тестові завдання додаються.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни:

Розділ 1: поточний контроль = 60 балів, підсумковий контроль (залік) = 40 балів;

Розділ 2: поточний контроль = 30 балів, курсова робота = 30 балів, підсумковий контроль (екзамен) = 40 балів.

Залік – 1 семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання <i>Розділ 1</i>							Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
60							40	100

Поточний контроль:

Виконання завдань в робочому зошиті – 60 балів

Робочий зошит з критеріями оцінки кожної теми додається.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Заповнення контурної карти – 20 б (40 позначень x 0,5 б).

Тестові завдання – 20 б (20x1).

Контурна карта до заліку та тестові завдання додаються

Екзамен – 2 семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання <i>Розділ 2</i>								Індивідуальне завдання	Екзамен	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16			
30								курсова 30	40	100

T1, T2 ... T16 – теми розділів.

Поточний контроль:

Виконання завдань в робочому зошиті – 30 балів

Робочий зошит з критеріями оцінки кожної теми додається (див метод забезп 2, 3).

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Теоретичні питання 20 б (2x10)

Критерії оцінювання теоретичного питання

0 балів	3 балів	5 балів	7 балів	10 балів
Відповіді немає або повністю не вірна	Частково повна відповідь	Не повна відповідь з зауваженнями	Повна відповідь, з зауваженнями	Повна відповідь, без зауважень

Тестові завдання – 20 б (20x1).

Питання до іспиту та тестові завдання додаються

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (військовий стан, карантинні обмеження в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій**

формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усне опитування на практичних заняттях, розрахунково-графічні роботи в робочому зошиті, написання курсової роботи (детальні критерії оцінювання курсової роботи надаються в методичних вказівках з написання курсової роботи - <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>, поточний та підсумковий контроль.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Академія, 2003. – 633 с.
2. Блій де Г., Муллер Л., Шаблій О. Географія: світу, регіони, концепти: Пер. з англ. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
3. Газін Б.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002): Навч. посіб. – К.: Либідь, 2004. – 624 с.
4. Газін Б.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-1945). – К.: Слово. 2003. – 472 с.
5. Дахно І.І., Тимофієв С.М. Країни світу: Довідник. – К.: МАЛА, 2005. – 603 с.
6. Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака. В.В. Ковалевського, К.І. Ржепішевського. – К.: ЦНЛ, 2003. – 352 с.
7. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002). – Житомир: Фоліант, 2003. – 560 с.
8. Міжнародна економіка: Навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевський. К.І. Ржепішевський – К.: ЦНЛ, 2004. – 672 с.
9. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1930–2000-ті рр.): Підручник / В.А. Манжола. М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 2001. – 622 с.
10. Ушакова Н.Г., Помінова І.І. Соціально-економічні типи країн: Навч. посіб. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.

11. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – К.: Либідь, 2000.– 416 с.

Допоміжна література

1. Бірдсап С.С. Флорін Д. Географія США. – К., 2000. – 203 с.
2. Бойко Н. А. Економічна та соціальна географія: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 216 с.
3. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
4. Дейвіс Н. Європа. Історія. – К.: Основи. 2000. –1464 с.
5. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посіб. / За ред. Л.Т. Левчук. – К.: Либідь, 2000. – 520 с.
6. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С. Філіпенко, В.С. Булкін, М.А. Дудченко та ін. – К.: Знання України, 2004. – 304 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Central Intelligence Agency: The World Factbook URL: <http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>
2. Organisation for economic cooperation and development URL: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode>
3. Міжнародна торгова палата URL: <http://www.iccwbo.org>
4. Міжнародний валютний фонд URL: <http://www.imf.org>
5. Міністерство закордонних справ України URL: <http://www.mfa.gov.ua>.
6. Організація об'єднаних націй URL: <http://www.un.org>
7. Організація економічного розвитку URL: <http://www.oecd>.
8. Портал Європейського Союзу URL: <http://europa.eu>
9. Світова організація торгівлі URL: <http://www.wto.org>
10. Світовий Банк URL: <http://www.worldbank.org>.

Методичне забезпечення

1. Коваленко Р. С. Країнознавство : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа»; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. Р. С. Коваленко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 60 с.
2. Грицак Ю.П., Коваленко Р. С. Країнознавство : Завдання для практичної і самостійної роботи, Частина 1: Європа, Західна Азія, Північна Африка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 35 с.
3. Грицак Ю.П., Коваленко Р. С. Країнознавство : Завдання для практичної і самостійної роботи, Частина 2: Азія, Америка, Африка, Океанія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 27 с.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі під час дії військового стану)

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>